

SZKOLNY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO

NA ROK SZKOLNY 2023/2024

Szkoła Podstawowa nr 81 im. Juliana Ursyna Niemcewicza

Ul. Puszczyka 6 w Warszawie

I. Założenia ogólne programu

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczestników oraz specyfikę typów szkół, systemowej koncepcji doradztwa zawodowego rozumianego jako: uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów szkół podstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Szkolny Program Doradztwa Zawodowego realizowany jest w Szkole Podstawowej nr 81 im. Juliana Ursyna Niemcewicza, ul. Puszczyka 6, w Warszawie.

Działania z zakresu doradztwa zawodowego w klasach 0-VI realizowane są przez wychowawców, nauczycieli, pedagogów szkolnych i obejmują następujące obszary:

- Poznanie siebie
- Poznanie świata zawodów
- Poznanie możliwości kształcenia

Działania z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII przewidują 20 godzin dydaktycznych podzielonych na dwa lata nauki (po 10 godz. dla klas VII i VIII w roku).

Zajęcia prowadzone przez doradcę zawodowego, pomogą uczniom i ich rodzicom w świadomej decyzji dotyczącej dalszej ścieżki kształcenia oraz trafnym wyborze przyszłego zawodu.

Szkolny Program Doradztwa Zawodowego dla klas VII – VIII składa się z realizacji czterech obszarów tematycznych:

1. Poznawanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
2. Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całościowego poradnictwa kariery.

II. Cele programu

Cel główny:

Celem ogólnym doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania, przy wsparciu doradczym, decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji

Cele szczegółowe:

W obszarach:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

1.1 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia);

1.2 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autodiagnozy, ocen innych osób i innych źródeł;

1.3 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.4 charakteryzuje wartości z uwzględnieniem wartości pracy i etyki zawodowej;

1.5 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając składowe ich opisów, w tym dróg ich zdobywania;

2.2 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy;

2.3 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców

2.4 dokonuje autoprezentacji;

2.5 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.6 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

3.1 analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznanych własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaszkolnej w Polsce;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

4.1 planuje ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów;

4.2 podejmuje decyzje o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.3 określa marzenia, cele i plany edukacyjno-zawodowe na bazie własnych zasobów;

4.4 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie kariery i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy.

III. Metody i formy pracy

Metody i formy pracy wykorzystywane w klasach 0-VI:

- mini wykłady i zajęcia warsztatowe w ramach godzin wychowawczych,
- spotkania z przedstawicielami zawodów,
- wycieczki ukierunkowane na poznawanie różnego rodzaju zawodów,
- udział uczniów w olimpiadach konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych,
- indywidualne konsultacje z zakresu doradztwa zawodowego,
- tablica informacyjna o zawodach,
- informacje o doradztwie zawodowym na stronie internetowej szkoły,

Metody wykorzystywane na zajęciach doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII:

- metody aktywizujące – burza mózgów, dyskusja,

- metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy),
- metody audiowizualne – filmy edukacyjne, programy multimedialne, zasoby internetu, prezentacje multimedialne,
- mini wykłady,

Wśród form pracy z uczniami klas VII-VIII przeważać będzie forma warsztatowa:

- zajęcia warsztatowe służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania rozwoju i kariery zawodowej,
- zajęcia warsztatowe służące samopoznaniu i określaniu predyspozycji wyznaczających rozwój zawodowy i karierę zawodową,
- zajęcia warsztatowe doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania,
- obserwacja oraz diagnoza zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole oraz organizacja spotkań z przedstawicielami różnych zawodów w tym rodziców wykonujących ciekawe zawody.

IV. Treść kształcenia

Klasa VII

	Materiał nauczania	Cele edukacyjne
1	Temat: Co to jest doradztwo zawodowe? Jak wygląda doradztwo zawodowe w naszej szkole?	- Wyjaśnienie uczniom podstawowych pojęć związanych z doradztwem zawodowym. - Wyjaśnienie roli doradcy zawodowego w szkole, jego zadań i obowiązków
2	Temat: Czy każdy z nas jest inteligentny?	- Przekazanie uczniom wiedzy o rodzajach inteligencji - Uczniowie poprzez wypełnienie kwestionariusza poznają obszary, w których posiadają uzdolnienia
3	Temat: Schemat szkolnictwa w Polsce	- Zapoznanie uczniów z poszczególnymi typami szkół w systemie szkolnictwa ponadpodstawowego oraz czasem trwania nauki i przebiegiem kształcenia w poszczególnych rodzajach szkół
4	Temat: Poznanie siebie warunkiem sukcesu	- Pomoc uczniom w poznaniu swoich zainteresowań, uzdolnień, umiejętności, mocnych i słabych stron - Przekazanie uczniom wiedzy o obszarach zainteresowań, oraz możliwości ich rozwoju
5	Temat: Moje umiejętności – moje sukcesy	- Pomoc uczniom w określeniu ich umiejętności

		- Poprzez wypełnienie kwestionariuszy zwrócenie uwagi, jak wiele umiejętności już posiadają
6	Temat: Jaki mam temperament? Czy temperament jest ważny przy wyborze dalszego kształcenia i pracy?	- Zapoznanie uczniów z poszczególnymi cechami temperamentu - Pomoc uczniom w poznaniu własnej osobowości, temperamentu - Zapoznanie uczniów z cechami osobowości człowieka przedsiębiorczego
7	Temat: Jak wybrać szkołę	- Podejmowanie decyzji o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym
8	Temat: Praca jako wartość w życiu człowieka	- Przekazanie uczniom wiedzy, czym jest praca, dlaczego jest wartością w życiu człowieka - Zapoznanie uczniów z wartościami w pracy
9	Temat: Czym jest wolontariat?	- Zapoznanie uczniów z formą pracy jaką jest wolontariat - Przekazanie informacji, jak zostać wolontariuszem, gdzie szukać informacji o tej formie pracy
10	Temat: Zawody wokół nas.	- Pomoc uczniom w zdobyciu informacji o zawodach - Zapoznanie uczniów z różnymi klasyfikacjami zawodów i specjalności

Klasa VIII

	Materiał nauczania	Cele edukacyjne
1	Temat: Kto może mi pomóc w wyborze dalszego kształcenia? Gdzie szukać pomocy?	- Zapoznanie uczniów z instytucjami i placówkami wspierającymi młodzież w wyborze dalszego kształcenia. - Przeprowadzenie ankiety dotyczącej zapotrzebowania uczniów na wsparcie doradcze
2	Temat: Kim chcę zostać w przyszłości?	- Określanie marzeń, celów i planów edukacyjno-zawodowych na bazie własnych zasobów
3	Temat: Szkoła podstawowa i co dalej? Liceum, technikum czy szkoła branżowa?	- Wyposażenie uczniów w wiedzę, co jest ważne przy wyborze szkoły ponadpodstawowej oraz sprawdzenie wiedzy uczniów dotyczącej szkół ponadpodstawowych - Przekazanie porównania szkół ponadpodstawowych pod kątem wielu aspektów - Rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji o szkołach i zawodach
4	Temat: Warszawskie uczelnie wyższe	- Wyposażenie uczniów w wiedzę, jakie mają możliwości kształcenia po szkole ponadpodstawowej
5	Temat: Ja w moich oczach i oczach innych	- Rozpoznawanie własnych zasobów (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia)

6	Temat: Wybieram szkołę – wybieram zawód – film edukacyjny	- Zapoznanie uczniów z filmem edukacyjnym pt. „Wybieram szkołę, wybieram zawód” - Wyposażenie uczniów w wiedzę, jakie aspekty warto wziąć pod uwagę wybierając zawód
7	Temat: Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie	- Zapoznanie uczniów z pojęciem autoprezentacji i wyposażenie uczniów w wiedzę, jak powinno się dokonać poprawnej autoprezentacji
8	Temat: Rynek pracy	- Zapoznanie uczniów z podstawowymi definicjami związanymi z rynkiem pracy - Zapoznanie z podmiotami występującymi na rynku pracy oraz sytuacją gospodarczą w regionie - Przybliżenie lokalnego rynku pracy i możliwości zatrudnienia
9	Temat: W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z	- Zapoznanie uczniów z informacjami, w jakich zawodach mogą wykorzystać konkretną wiedzę z konkretnych przedmiotów szkolnych
10	Temat: Rzemiosło – alternatywą dla młodych zawodowców	- Zapoznanie uczniów ze specyfiką kształcenia zawodowego - Wyszukiwanie i analizowanie informacji na temat zawodów oraz charakteryzowanie wybranych zawodów z uwzględnieniem składowych ich opisów, w tym dróg ich zdobywania

V. Przewidywane efekty

Wdrożony Szkolny Program Doradztwa Zawodowego pomoże uczniom:

- w świadomym planowaniu swojej ścieżki edukacyjnej oraz kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej,
- poznać swoje zainteresowania, predyspozycje, mocne i słabe strony oraz ich znaczenie w wyborze zawodu,
- zrozumieć jak ważne dla własnego rozwoju teraźniejszego i przyszłego jest ciągłe kształcenie i doskonalenie,
- poznać źródła stresu i sposoby radzenia sobie w sytuacja trudnych,
- poznać podstawowe podziały zawodów oraz wymagania, środowisko pracy, czynności, przeciwwskazania zdrowotne interesujących go zawodów,
- poznać źródła informacji o ofertach szkół ponadpodstawowych,
- zrozumieć problem bezrobocia.

VI. Ewaluacja

Ewaluacja realizacji zadań z zakresy doradztwa zawodowego dokonywana jest na bieżąco na podstawie rozmów z uczniami (autoanaliza, informacja zwrotna), rodzicami, wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym oraz dokumentacji szkolnej.

Ewaluacja odnosi się do wszystkich rodzajów działań z uczniami: udzielanej informacji, rozmów z uczniami, pracy grupowej. Szkolny koordynator ds. doradztwa zawodowego sporządza roczne sprawozdanie.